Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/42167,Pogrzeb-Zolnierzy-Niezlomnych-Leopolda-Rzasy-i-Michala-Zygo-Rzeszow-20-pazdziern.html
26.04.2024, 14:27

Pogrzeb Żołnierzy Niezłomnych – Leopolda Rząsy i Michała Zygo – Rzeszów, 20 października 2017

Uroczyste pożegnanie Żołnierzy Niezłomnych – Leopolda Rząsy i Michała Zygo w Rzeszowie.

MPGK - Rzeszów

MPGK - Rzeszów

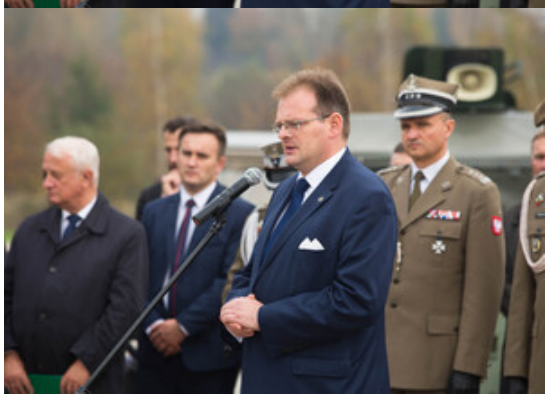

Uroczystości pogrzebowe ś. p. Leopolda Rząsy i ś.p. Michała Zygo. rozpoczęły się wystawieniem doczesnch szczątków w kaplicy na cmentarzu Wilkowyja w Rzeszowie oraz Mszą Świętą koncelebrowaną pod przewodnictwem Ordynariusza Diecezji Rzeszowskiej ks. bp. Jana Wątroby. Na tę okoliczność homilię wygłosił ks. dr Ireneusz Folcik.

Leopold Rząsa urodził się 23 lipca 1918 r. w Drabiniance – obecnie w granicach Rzeszowa. W 1936 r. ukończył II Gimnazjum w Rzeszowie. W czasie nauki należał do I Rzeszowskiej Drużyny Harcerskiej im. Józefa Piłsudskiego. Rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1941 r. został zaprzysiężony do ZWZ (ps. „Jesiotr”). Od 1943 r. działał w wywiadzie. Po zakończeniu Akcji „Burza” został zastępcą oficera wywiadu Obwodu AK Rzeszów. Wiosna 1945 r. wznowił, przerwane wybuchem wojny studia, które ukończył we wrześniu 1945 r. jako magister praw. Od października 1945 r. był aplikantem Sądu Okręgowego w Rzeszowie. Od jesieni 1945 r. ponownie w konspiracji – Zrzeszeniu „Wolność i Niezawisłość”. Najpierw jako zastępca kierownika Wydziału Informacji Rady WiN Rzeszów, a od maja 1947 r. był zastępcą prezesa Okręgu Władysława

Koby „Marcina”. 16 lipca 1947 r. aresztowany przez funkcjonariuszy UB. Po ciężkim śledztwie skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego na karę śmierci.

Michał Zygo ur. 29 sierpnia 1917 r. w Rzeszowie, również ukończył II Gimnazjum w Rzeszowie. W latach 1937-1938 odbył służbę wojskową w kompanii łączności 24. Dywizji Piechoty w Jarosławiu gdzie ukończył szkolę podoficerską. Wziął udział w kampanii wrześniowej 1939 r. W okresie okupacji niemieckiej był żołnierzem ZWZ-AK. Działał w ściśle zakonspirowanej komórce wywiadu „Antyk”, której działania skierowane były na rozpoznanie środowiska komunistów. Po wejściu Sowietów podjął pracę w KWMO w Rzeszowie. Za namową szkolnego kolegi Leopolda Rząsy wznowił działalność konspiracyjną w Zrzeszeniu „Wolność i Niezawisłość”. Działał jako wtyczka WiN-u w milicji, 7 września 1947 r. został aresztowany przez UB. Po niezwykle brutalnym śledztwie Wojskowy Sąd Rejonowy
w Rzeszowie skazał go na karę śmierci.

31 stycznia 1949 r. wyrok został wykonany. Ciała zmordowanych strzałem katyńskim w tył głowy: Władysława Koby, Leopolda Rząsy i Michała Zygo zostały potajemnie pogrzebane na cmentarzu w Zwięczycy. We wrześniu 2015 r. zespół IPN kierowany przez prof. Krzysztofa Szwagrzyka wydobył szczątki trzech zamordowanych. Doczesne szczątki mjr. Władysława Koby spoczęły 16 września ub. r. w rodzinnym grobie w Przemyślu.

Po wielu latach państwo polskie upomina się o swoich bohaterów. Pogrzeb miał charakter państwowy z należytymi honorami. Uroczystości odbyły się w obecności rodzin Leopolda Rząsy, Michała Zygo i Władysława Koby.

Prezydenta RP Pana Andrzeja Dudę reprezentujował gen. bryg. dr Jarosław Kraszewski – Dyrektor Departamentu Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, Marszałka Sejmu RP reprezentowała poseł Krystyna Wróblewska, obecni byli także inni parlamentarzyści: poseł Halina Szydełko, Wojciech Buczak, Maciej Masłowski. Wśród przybyłych na uroczystości był obecny Jan Józef Kasprzyk Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, prof. Krzysztof Szwagrzyk wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej, dr Ewa Leniart - Wojewoda Podkarpacki, która także w sposób szczególny reprezentowała Prezesa Rady Ministrów premier Beatę Szydło. Samorząd Województwa Podkarpackiego reprezentował Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego wraz z Jerzym Cyprysiem - Przewodniczącym Sejmiku Województwa Podkarpackiego, Samorząd Rzeszowa reprezentujował wiceprezydent Andrzej Gutowski. Obecni byli Kombatanci, żołnierze Armii Krajowej, działacze Zrzeszenia WiN, członkowie Związku Sybiraków, Związku Inwalidów Wojennych RP, na czele z Bogusławem Nizieńskim Przewodniczącym Rady do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie. Służby mundurowe: Policja na czele z Zastępcą Komendanta Wojewódzkiego insp. Zbigniewem Sową, Wojewódzki Sztab Wojskowy na czele z płk. dr inż. Mariuszem Stopą, 21 Brygada Strzelców Podhalańskich reprezentował dowódca płk. Ryszard Pietras, 3 Podkarpacką Brygadę Obrony Terytorialnej reprezentował dowódca płk. Arkadiusz Mikołajczyk, Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej komendant płk. Robert Rogoz, Służbę Więzienną dyrektor okręgowy płk. Marek Grabek. Obecni byli

przedstawiciele Zarządów Regionów NSZZ „Solidarność” z terenu województwa podkarpackiego, Związku Strzeleckiego „Strzelec”, harcerze, przedstawiciele organizacji społecznych i stowarzyszeń, wyższych uczelni i szkół, samorządowcy oraz przedstawiciele mediów.

W trakcie uroczystości odczytany został list prezydenta Andrzeja Dudy. Prezydent podkreślił w liście, że Rząsa i Zygo do końca byli wierni ojczyźnie i wojskowej przysiędze.

> **„Dziś honorujemy tych, którzy mimo swoich zasług zostali skazani najpierw na niesławę, później na śmierć, a następnie na wymazanie z pamięci kolejnych pokoleń”** – napisał prezydent Andrzej Duda.

Prezydent zaznaczył, że dzisiejsza uroczystość, mimo że jest to pogrzeb niesie też pokrzepienie i nadzieję.

> **„Jest patriotyczną manifestacją najwyższego szacunku dla tych, którzy wreszcie po latach odbierają część należną zwycięzcy. Bo przecież żołnierze wyklęci, niezłomni ostatecznie zwyciężyli. Polska jest znowu wolna”** – napisał w liście prezydent i dodał, że Polacy są im wdzięczny za lekcję patriotyzmu.

List do zebranych na uroczystości skierował również marszałek Sejmu Marek Kuchciński, który przypomniał, że władza komunistyczna próbowała po wojnie zniszczyć wartości, które były bliskie Polakom.

> **„Nie wszyscy jednak godzili się na totalitarny reżim. Tysiące postanowiło nie składać broni i walczyć z wrogiem. Z jednej strony stali żołnierze antykomunistycznego podziemia, wierni niepodległościowej tradycji i AK-owskim zasadom, z drugiej zaś rozbudowany aparat bezpieczeństwa dysponujący wszelkimi środkami nacisku. Była to walka nierówna, prowadzona wbrew nadziei na wygraną”** – napisał marszałek Sejmu.

Marek Kuchciński podkreślił, że dla żołnierzy wyklętych nie liczyły się jednak szanse na zwycięstwo, tylko wielkość sprawy, dla której warto było oddać życie.

W trakcie pogrzebu odczytany został też list premier Beaty Szydło. Szefowa rządu zaznaczyła, że dzisiejsze wydarzenie jest „znaczącym wyrazem elementarnej historycznej sprawiedliwości".

> **„To ważne ogniwo spełnienia naszego moralnego zobowiązania wobec ludzi, którzy swym życiem dali świadectwo wierności Bogu, honorowi i ojczyźnie"** – napisała premier Beata Szydło.

Premier podziękowała rodzinie i IPN-owi za przechowywanie pamięci o Rząsie i Zygo. Zaznaczyła, że tożsamość narodu musi być budowana na prawdzie historycznej.

Obecny na uroczystości szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk powiedział, że Rząsa i Zygo należeli do tego pokolenia, które wierzyło, że jest coś ważniejsze niż życie.

> **„Byli kolejnym w dziejach kamieniem rzucanym na szaniec. Dziś nad ich trumnami musimy ślubować, że nie zmarnujemy ich ofiary, że będziemy tak, jak oni służyć niepodległej Polsce, że poniesiemy dalej sztandar niepodległości, że dla nas również słowa takie jak Ojczyzna, patriotyzm, służba nie będą pustymi słowami, że tak, jak oni za najświętsze wartości będziemy potrafić poświecić swoje życie"** – dodał Jan Józef Kasprzyk.

Wiceprezes IPN Krzysztof Szwagrzyk podkreślił w swoim wystąpieniu, że śmierć żołnierzy niezłomnych była kolejnym etapem likwidacji polskich elit. W jego ocenie, Rząsa i Zygo pokazali jak trzeba walczyć o wolną Polskę.

> **„Ojczyzna nigdy nie zapomni, co zrobili dla niej Leopold Rząsa i Michał Zygo"** – powiedział Krzysztof Szwagrzyk.

Organizatorami uroczystości była Wojewoda Podkarpacki oraz Instytut Pamięci Narodowej. Do współorganizacji włączył się Samorząd Województwa Podkarpackiego, Samorząd Miasta Rzeszowa, Wojewódzki Sztab Wojskowy, Policja, WDK, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Straż Miejska . Asystę wojskową zapewnił 1 Batalion 21 Brygady Strzelców Podhalańskich, pododdział honorowy 3 Podkarpackiej Brygady Obrony Terytorialnej oraz Orkiestra Wojskowa z Rzeszowa. Uroczystości prowadził pan Krzysztof Szczepaniak.

Relacja na stronie: https://rzeszow.tvp.pl/34475672/michal-zygo-i-leopold-rzasa-pogrzeb-zolnierzy-wyklletych

Broszura poświęcona Michałowi Zygo i Leopoldowi Rząsie w załączniku.

PLIKI DO POBRANIA

(pdf, 5.08 MB) 20.10.2017 20:37